

ПРОТОКОЛ № 5

засідання наукової ради Національного фонду досліджень України (НФДУ)

01 квітня 2021 року

Місце проведення: у зв'язку з карантинном та рекомендованими протиепідемічними заходами, засідання відбувається в дистанційній формі шляхом аудіо/відео конференції із застосуванням програмного забезпечення Zoom.

Реєстрація членів наукової ради (далі - НР) проводиться онлайн шляхом приєднання до аудіо/відео конференції (кількісний склад НР - 30 осіб).

За результатами реєстрації на засіданні присутні 25 членів наукової ради (засідання НР проводиться за умови, коли у ньому беруть участь не менше двох третин від загальної кількості членів НР).

Присутні на засіданні:

Голова наукової ради Яценко Л.П., головуєчий на засіданні.

Члени наукової ради:

Амеліна С.М., Бойко Н.В., Бородіна О.М., Вільчинський С.Й., Данішевський В.В., Дорошенко А.О., Калюжний Ю.В., Кісь О.Р., Колотілов С.В., Кондратюк С.Я., Кравець О.А., Курило І.О., Лебовка М.І., Лученко Д.В., Матишевська О.П., Мельник Т.А., Мойсієнко І.І., Москаленко Р.А., Носич О.Й., Павличенко А.В., Пріхна Т.О., Родінкова В.В., Солдаткін О.П., Шепельський Д.Г.

Представники дирекції НФДУ:

Полоцька О.О. – виконавчий директор;

Губар С.І. – перший заступник виконавчого директора з питань грантової підтримки.

Порядок денний:

1. Про вибори голови наукової ради секції соціальних та гуманітарних наук.

Доповідач: Бородіна О.М.

2. Про лист-роз'яснення НАЗК до НФДУ і офіційне спільне звернення наукової і наглядової ради НФДУ до керівництва НАЗК.

Доповідач: Лученко Д.В.

3. Про внесення змін до Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок.

Доповідач: Кісь О.Р.

4. Про попереднє обговорення тематики конкурсів, які будуть оголошені НФДУ у 2021 році.

Доповідач: Вільчинський С.Й.

5. Про зміну алгоритму розгляду науковою радою звернень грантоотримувачів.

Доповідач: Вільчинський С.Й.

6. Про розгляд звернень грантоотримувачів.

Доповідач: Полоцька О.О.

Головуючий Яценко Л.П. виніс пропозицію розпочати засідання зі схвалення порядку денного.

Голосування: «за» - 25; «проти» - 0 ; «утримались» - 0.

Заперечень у членів НР немає, порядок денний схвалюється одногосно.

Розгляд питань порядку денного:

1. Перше питання порядку денного – «Про вибори голови наукової ради секції соціальних та гуманітарних наук».

СЛУХАЛИ:

Бородіна О.М. повідомила, що секцією соціальних та гуманітарних наук проведено вибори голови наукової ради секції. Після обговорень, шляхом таємного голосування одногосно головою наукової ради секції обрано Куценко О.Д.

Яценко Л.П. подякував Бородіну О.М. за два роки плідної роботи головою секції та запропонував наведену інформацію взяти до відома.

2. Друге питання порядку денного – «Про лист-роз'яснення НАЗК до НФДУ і офіційне спільне звернення наукової і наглядової ради НФДУ до керівництва НАЗК».

СЛУХАЛИ:

Лученко Д.В. доповів, що проаналізувавши лист від НАЗК до Фонду, в якому автор повідомляє, що дає певні роз'яснення, можна зазначити, що цей лист несе рекомендаційний характер і не є обов'язковим до виконання. З огляду на зазначене, можливі дві позиції НР: перша позиція – взагалі не реагувати на цей лист; другий варіант – це відреагувати офіційно від Фонду спільно з наглядовою радою та написати лист-звернення до КМУ з описом ситуації. При цьому зазначив, що він особисто не погоджується з тим, що члени наукової ради, які діють на громадських засадах, є посадовими особами, і його позиція, як і позиція юристів Фонду, зупинитися на першому варіанті.

В обговоренні взяли участь: Вільчинський С.Й., Родінкова В.В., Солдаткін О.П., Носич О.Й., Лебовка М.І., Бойко Н.В., Мойсієнко І.І., Яценко Л.П., Пріхна Т.О., Лебовка М.І., Кісь О.Р.

За результатами обговорення вирішили взяти до відома інформацію Лученко Д.В. стосовно листа-роз'яснення НАЗК до НФДУ, який надійшов до дирекції Фонду 26 березня 2021 р.

Голосування: «за» - 25; «проти» - 0 ; «утримались» - 0.

3. Третє питання порядку денного – «Про внесення змін до Порядку розгляду та експертизи проєктів із виконання наукових досліджень і розробок».

СЛУХАЛИ:

Вільчинський С.Й. повідомив про те, що досвід проведених двох конкурсів показав, що процедура проведення експертизи не досконала і її необхідно змінювати. В кінці минулого року була створена робоча група, яка працювала

над тим, щоб зробити процедуру конкурсного відбору та експертизи більш досконалою, щоб запобігти маніпулюванню експертними оцінками. Робоча група попрацювала і про результати роботи попросив доповісти Кісь О.Р.

Кісь О.Р. доповіла, що робоча група працювала весь час, поки не затвердили новий склад наукової ради. До складу робочої групи входили: Вільчинський С.Й., Солдаткін О.П., Бородіна О.М., Кондратюк С.Я., Кісь О.Р., також до роботи зазначеної групи долучалися Яценко Л.П. та Колежук О.К. Протягом багатьох засідань, шляхом обробки і аналізу величезної кількості матеріалів, в результаті обговорень і суперечок, члени робочої групи рухалися в тому напрямку, щоб позбутися тих ключових проблем, з якими зіткнулися впродовж розгляду і оцінювання заявок в минулому році. Першою найбільшою проблемою, яка спричинила безліч ускладнень, була слабка база експертів. Другою проблемою було те, що в нормативних документах недостатньо детально були прописані обов'язки, функції та повноваження всіх учасників процесу розгляду та оцінювання заявок, в тому числі і членів конкурсних комісій. Третьою проблемою було те, що наукова рада не мала важелів регулювати процес там, де він дійсно потребував регулювання. Розробляючи цей документ, члени робочої групи намагалися включити додаткові запобіжники, які унеможливили різного роду маніпуляції. Отже, підготовлений робочою групою документ буде надісланий всім членам наукової ради для ознайомлення та надання пропозицій. При цьому було зазначено, що зазначений документ – це робочий документ для внутрішнього користування.

4. Четверте питання порядку денного – «Про попереднє обговорення тематики конкурсів, які будуть оголошені НФДУ у 2021 році».

СЛУХАЛИ:

Вільчинський С.Й. повідомив про те, що фінансовий стан на даний момент такий, що Фонд може в цьому році тільки оголосити нові конкурси, а фінансування почати в наступному році. Бажано до кінця місяця прийняти рішення щодо оголошення нових конкурсів. Наукова рада має визначитись з тим, які це будуть конкурси. З огляду на зазначене, пропонується членам наукової ради до наступного засідання підготувати пропозиції щодо тематики нових конкурсів. При цьому зазначив, що секція природничих, технічних наук і математики пропонує провести конкурс, в якому переможці могли б купувати вартісне обладнання для своїх досліджень.

Кісь О.Р. зазначила, якщо оголошувати конкурс, то варто подумати про розділення блоків соціогуманітарних наук і інших наук, які мають свою специфіку. Зрозуміло, що для певних наукових досліджень придбання вартісного обладнання важливо, але соціогуманітарні науки не потребують дорогого обладнання. Проте, є інші потреби, які є актуальними для модернізації соціогуманітарної області для того, щоб виходити на світовий рівень. З огляду на зазначене, секція соціальних і гуманітарних наук пропонує, як один з варіантів для соціогуманітарних наук, провести конкурс з питань інформаційно-цифрових технологій в суспільно-гуманітарній сфері.

Яценко Л.П. повідомив, що в цьому році керівництво Фонду зустрічалося з керівництвом Комітету ВРУ з питань освіти, науки та інновацій. Під час цієї зустрічі керівництвом зазначеного Комітету було запропоновано, для

популяризації НФДУ і української науки в цілому, організувати слухання в ВРУ за результатами виконання проєктів за рахунок грантової підтримки Фонду. Також було зазначено, що завтра планується провести зустріч керівництва Фонду з керівництвом НАНУ.

Полоцька О.О. проінформувала членів наукової ради про те, що зустрічалась з представником офісу Президента України. Під час зустрічі до Фонду надійшла пропозиція в середині травня організувати захід в Парковому - підготувати для керівництва країни в сучасному форматі презентацію кращих проєктів, які фінансувалися за рахунок грантів. Дирекція вже почала відбір таких проєктів, але це дорогий захід і поки таких коштів у Фонду немає.

В обговоренні взяли участь: Солдаткін О.П., Лебовка М.І., Вільчинський С.Й., Родінкова В.В., Бойко Н.В., Кісь О.Р.

Запропоновано інформацію взяти до відома.

5. П'яте питання порядку денного – «Про зміну алгоритму розгляду науковою радою звернень грантоотримувачів».

СЛУХАЛИ:

Вільчинський С.Й. повідомив, що за результатами обговорень члени наукової ради вирішили, що наукова рада не повинна витратити так багато часу на розгляд листів грантоотримувачів. З огляду на зазначене, пропонується доручити дирекції НФДУ самостійно розглядати звернення грантоотримувачів (незалежно від того кому вони адресовані), за винятком тих випадків, коли питання відносяться виключно до компетенції наукової ради або коли у виконавчого директора виникає сумнів щодо прийняття самостійного рішення.

Голосування: «за» - 21; «проти» - 2 ; «утримались» - 1, не голосували - 1.

ВИРІШИЛИ: доручити дирекції НФДУ самостійно розглядати звернення грантоотримувачів (незалежно від того кому вони адресовані), за винятком тих випадків, коли питання відносяться виключно до компетенції наукової ради або коли у виконавчого директора виникає сумнів щодо прийняття самостійного рішення.

Солдаткін О.П. нагадав, що на адресу Фонду надходять листи від керівників установ грантоотримувачів з проханням дозволити використовувати кошти «непрямих витрат» для виплати заробітної плати обслуговуючому персоналу.

Вільчинський С.Й. запропонував проголосувати і рішенням наукової ради дозволити такі виплати.

Полоцька О.О. наголосила на тому, що не можна вносити зміни у заявку після її заповнення. Якщо заявкою не передбачено такі виплати, то і змінити на даному етапі нічого не можна.

Яценко Л.П. зазначив, що Фонд повинен діяти в межах чинного законодавства і запропонував доручити дирекції до наступного засідання НР підготувати юридичний висновок щодо зазначеного питання.

6. Різне.

Родінкова В.В. запитала про те, де можна знайти аналіз помилок попередніх конкурсів.

Кісь О.Р. повідомила, що вся інформація є в публікаціях на сайті Фонду в рубриці ЗМІ про НФДУ.

Питання порядку денного вичерпані, наступне засідання планується провести 08 квітня 2021 року о 17.00.

Засідання оголошується завершеним.

Голова НР

Л.П. Яценко

Секретар НР

Т.М. Косячкіна